

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: אפטוב	שם פרטי: גלינה

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: ריסלק	בלועזית rylyak
שם פרטי איתו נולדתי: גולדה	בלועזית
עיר לידה: זיטומר אוקראינה	בלועזית
שם פרטי ושם משפחה של האב: פרויים ריסלק	שם פרטי ושם נעורים של האם: זלטה/זויה
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: ז'יטומר	בלועזית
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: זיטומר אוקראינה, סרטוב רוסיה, ורוניש רוסיה, בוכרה אוזבקיסטן. (שם העיר או האזור ושם הארץ)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
במידה והיית בגטו, ציין את שמו	בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: בוכרה, אוזבקיסטן	תאריך השחרור: 9.5.45
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור ז'טומר, אוקראינה
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי	שנת עליה: 1991
	במידה ועלית באנייה, ציין את שמה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

נא לכתוב בגוף ראשון

שמי גלינה אפטוב נולדתי בתאריך 22.8.31 בעיר ז'יטומר אוקראינה שם הנעורים שלי היה גולדה ריסלק והיה לי אח אחד שהיה קטן ממני בארבע שנים ששמו חסקיל. גרנו בבית אחד גדול שהיה שייך לדוד של אמא שלי, אבא שלי עבד במפעל הוא היה קונדיטור ואמא שלי לא עבדה היא הייתה מטפלת בנו בבית. אני הייתי בבית ספר מספר 31 ככה קראו לו הוא היה הבית ספר 31 מתוך 45 בתי ספר שהיו בעיר שגרתי. שם למדתי 4 כיתות עד שהתחילה המלחמה. אני זוכרת שהיינו עושים הצגות למבוגרים בחדר גדול מאחורי הבית שלנו וככה היינו מעבירים את הזמן אחרי הלימודים.

אני זוכרת שהיינו חוגגים את החגים של הסובייטים וגם את החגים שלנו היינו מוציאים כלים של פסח ומכינים מצות לכל השכונה, הייתה לנו מכונה שעושה בצק דק של מצות וככה היינו מכינים מצות ומחלקים לכל השכנים.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

בשנת 1941 בחודש יוני התחילה המלחמה כשאני הייתי בגיל 10 בערך פתאום שמעתי רעש של טילים מתפוצצים ומטוסים באוויר ואז נשמעה אזעקה ומיד המשטרה הייתה מזיזה אנשים מהרחוב ומפנה אותם אל המרתפים שהיו לאנשים, לא לכל משפחה היה מרתף אז הם התכוונו אנשים למי שלא היה מרתף. אני זוכרת שבתאריך 06.07.41 אני אח שלי ואמא שלי ברחנו מהמקום שבו גרנו יחד עם מישהו שהייתה לו עגלה עם סוס לתחנת הרכבת. שם רצינו לעלות על הרכבת ולברוח מהעיר שלנו וכשהגענו לרכבת חיכינו שם ואז אבא שלי הגיע הביתה ולא ראה אותנו והוא לקח כיכר לחם וקצת דברים ונסע גם לרכבת הוא ידע שזה המקום שאנחנו נהיה בו ושם פגשנו אותו ויום אחרי שמענו שהנאצים נכנסו לעיר שגרתי בה ואז נסענו ברכבת שהייתה מיועדת להוביל פחם הוציאו את הפחם מהרכבת והאנשים שרצו לברוח עלו לרכבת והרכבת נסעה לעיר בשם דניפרופטרובסקי זאת עיר שלא היו בא נאצים עדיין.

בדרך הרכבת הייתה עוצרת ביערות כדי שאנשים יעשו את הצרכים שלהם כי לא היו שירותים ברכבת ואחרי לילה שלם ברכבת הגענו לעיר ואז אבא שלי הלך ללשכת גיוס להתגייס לצבא למלחמה ושם לא נתנו לו להתגייס לצבא כי לא היה לו פטור של שישה חודשים כי הוא היה עובד בקונדיטוריה שהייתה מספקת אוכל לצבא ואז אחרי כמה ימים פשוט ברחנו משמה לעיר סוסדה הגענו לשם והגיעו הנאצים ושהגענו לסוסדה קיבלנו דירה של חדר אחד וההורים שלי הלכו לעבוד ואנחנו נשארנו בבית ללמוד ואחרי קצת זמן אני הלכתי לבית ספר ללמוד ואח שלי נשאר עם האנשים שנתנו לנו חדר הם שמרו עליו ואז בתקופת החורף אח שלי חלה מאוד והייתה לו דלקת ריאות לקחנו אותו לרופא ושם כבר לו היה לו הרבה זמן לחיות הרופא אמר שהוא חולה מאוד ואחרי כמה ימים אח שלי מת בבית 8.12.41 כשאמא שלי הייתה איתו אבא שלי הכין ארון קבורה לאח שלי וקברנו אותו בבית עלמין לא יהודי בכפר ססגה ואבא שלי התגייס לצבא והלך למלחמה והדרך היחידה לתקשר עם אבא שלי הייתה מכתבים ולקבל ממנו חזרה מכתבים ומאז לא ראיתי את אבא שלי אני זוכרת שקיבלנו מכתב הודעה מהצבא שאבא שלי נהרג והוא נקבר בקבר משותף עם עוד חיילים זפרובניה באורולוב רוסיה.

בתאריך 7.7.42 אני זוכרת שלפני שאבא שלי נהרג במלחמה אני לקחתי את המוות של אח שלי קשה מאוד ואז אמא שלי קיבלה הזמנה מבת דודה שלה שנגיע אליה לאיפה שהם גרים לכפר בשם גורוניש היינו שם בערך חודש וחצי עד שהתחילו שם גם טילים והנאצים נכנסו גם לשם משם ברחנו לעיר הרובורג וגרנו במקום שקרוב לעיר אני לא זוכרת את השם של הכפר יום אחד אמא שלי הלכה לשוק לקנות משהוא וניגש אליה אדם שאמר לה כי אח שלה נמצא בבוכרה ונתן לה כתובת שלו ואמא יצרה קשר עם אח שלה קראו לו אושר קללינקה והוא אמר לאמא שלי שנבוא אליו ונגור איתו ביחד לדוד שלי היו 4 ילדים

ואישתו נפתרה ממחלה ואז עלינו לרכבת ונסענו ברכבת לבוכרה 4 ימים והיה לנו מזל כי קצינים ברכבת שנסעו לבוכרה לגייס אנשים לטובת המלחמה ונתנו לנו אוכל כי הם ידעו שאבא שלי היה חייל ונהרג במלחמה והם עזרו לנו ושהגענו לבוכרה לדוד שלי.

אנחנו הלכנו לבית הספר אני יחד עם הילדים של דוד שלי ודוד שלי היה עובד בבית חולים ושם היה מטפל באנשים שנפצעו במלחמה אחרי הלימודים הלכנו לעבוד היינו קוטפים פירות ומנקים את השטח של העצים מעשבים וקוצים אמא הייתה עובדת גם בבית חולים בבוקר ובערב הייתה עובדת כקופאית בתאטרון וככה היינו חיים עד שקיבלנו הודעה כי המלחמה נגמרה חזרנו לעיר שבו נולדתי ז'יטומר לבית שהיינו גרים בו ואז גילינו שהבית תפוס כבר על ידי אנשים אחרים ולא היה לנו איפה לגור אז אמא שלי הלכה לקרוב משפחה אחד ואני הלכתי לקרוב משפחה אחר עד שפינו לבית משפט ואמרנו שזה הבית שלנו ואחר כך נתנו לנו חדר אחד מתוך הבית כולו ואני ואמא גרנו שם בחדר הזה אני התחלתי לעבוד במשרד רואה חשבון שהיה שייך לדודה שלי ואמא שלי התחילה לעבוד במפעל של מוצרי חלב ומהעבודה שעבדנו התחלנו לקנות דברים לבית שלנו כמו מיטה ורהיטים.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ
(השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בשנת 1950 אני עבדתי בכפר והייתי קוטפת פירות וירקות ויום אחד נהג ההסעות שלנו היה חולה ולא הגיע לעבוד והיה בחור אחד צעיר שהחליף אותי ולקח אותנו לעבודה והוא התחיל איתי ובערב ביקש ממני ללכת איתו לסרט ואני אמרתי לאמא שלי שיש בחור שמזמין אותי לסרט ואמא בדקה מי הבחור הזה ואמרה שהיא מכירה את המשפחה שלו ונתנה לי אישור ללכת איתו לסרט והוא סיפר לי שהוא היה חייל בתקופה של המלחמה והיה שבע שנים בצבא.

אחרי בערך חצי שנה התחתנו השם של בעלי יפים אפטוב בתאריך 3.1952. התחתנו ובסוף שנת 1952 נולדה לנו בת בשם פיינה ואנחנו גרנו אצל המשפחה של בעלי בבית שלושה חדרים ואז בשנת שישים בנינו בית שלנו מחלקת אדמה שקיבלנו מהמפעל שעבדתי בו באותה שנה נולדה לנו עוד בת קראנו לה אירנה ואמא שלי מכרה את החדר שגרנו בו אחרי המלחמה ובאה לגור איתי ועם בעלי והילדים שלי בבית שלי.

אני המשכתי לעבוד והתקדמתי בתפקיד בעבודה ואמא שלי שמרה על הילדים שלי במשך הזמן הילדים גדלו והתחתנו לפיינה 2 בנות ולזולריה 2 בנות הבנות של פיינה נולדו ברוסיה ולאירנה נולדה בת ברוסיה והשניה בארץ.

נא ספרי/י על חייך בארץ
(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בשנת 1991 עשינו עליה לארץ אני, אמא והבנות שלי ובאנו לגור בקרית מוצקין כולנו גרנו בבית אחד גדול מאוד עד שכל אחד קנה בית ועזב עם המשפחה שלו אני המשכתי לגור עם אירנה כשעברנו לקריית ים לבית הנוכחי היום אמא שלי נפטרה שנה אחרי שעלינו לארץ במרץ 92 ובעלי נפטר בשנת 99 היום אני בבית עם הנכדים שלי .

ראיון: אלירן אברג'יל, קריית – ים, אפריל 2014

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים